

Gf.IV.30.240/2016/6.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Lévai Emőke Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Lévai Emőke ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME.) felperesnek -, a dr. Nagy Gabriella Katalin ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE. (ALPERES CÍME., Cg....., adószám: ...) alperes ellen nemzetközi fuvarozásból eredő kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2016. március 8. napján meghozott 10.G.15-15-040208/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 20. sorszámon benyújtott fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 72,57 (Hetvenkettő-egész-ötvenhét) eurót és ezen összegnek 2015. augusztus 5. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes, az Európai Központi Bank által meghatározott alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 173 208 (Egyszázhetvenháromezer-kettőszáznyolc) Ft elsőfokú perköltséget, egyebekben az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a peres felek maguk kötelesek viselni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 18. sorszámon meghozott ítéletével a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 30 000 Ft perköltséget. Az ítéletben megállapított - a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - tényállás a következő volt:

A felperes mint szállítmányozó - a **KFT NEVE.**-től kapott szállítmányozási megbízás alapján - 2014. augusztus 19-én megbízást adott az alperesnek mint fuvarozónak **TELEPÜLÉS2-TELEPÜLÉS1** viszonylatban 66 raklap jaffa süteménynek 2014. augusztus 21-i felrakodással és 2014. augusztus 22-i lerakodással történő fuvarozására.

A fuvarozás során a gépkocsivezető **TELEPÜLÉS3** közelében hangokat hallott a raktérből, ezért értesítette a rendőrséget. A helyszínre érkező rendőrök a spanyol zárral lezárt raktérben 9 illegális bevándorlót találtak, akik a szállítmányból 33 paletta mennyiségű árut megrongáltak, ezért azt meg kellett semmisíteni.

A keletkezett árukár összege 4307,21 euró volt, amelyről az eredeti szállítmányozási megbízást adó **CÉG NEVE** elnevezésű cég 2015. január 29-én kárszámlát állított ki a **KFT NEVE.** felé, aki az összeget 2015. február 2-án tovább számlázta a felperesnek.

A felperes 2015. február 2-án ugyancsak kárszámlát állított ki az alperes felé 4307,21 euró összegről, azonban az alperes a részére megküldött számlát 2015. február 6-án visszaküldte a felperesnek azzal, hogy a vele szemben bejelentett kárigényt mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatja.

Ennek ellenére az alperes 2015. február 27-én a káreseményt a felelősségbiztosítója (**BIZTOSÍTÓ NEVE**.) részére bejelentette és erről a tényről a 2015. március 12-én keltezett - a felperes újabb fizetési felszólítására küldött válaszlevelében - a felperest is tájékoztatta.

Az alperes felelősségbiztosítója a bejelentett káresemény kivizsgálását követően 2015. július 20-án „vagyongár” címén az alperes részére 1 218 071 Ft-ot átutalt.

2015. július 22-én az alperes az általa korábban visszaküldött kárszámla eredeti példányának a megküldését kérte a felperestől annak érdekében, hogy a kifizetés a részéről megtörténhessen.

A felperes jogi képviselője az alperesnek 2015. július 30-án küldött levelében egyrészt részletezte, hogy a felperesnek milyen jogcímenek, milyen összegű követelése áll fenn az alperessel szemben, másrészt megjelölte azt a felperesi bankszámlaszámot, amelyre az átutalást kérte.

Az alperes a felperes jogi képviselője által megjelölt számlára a követelés tőkeösszegét (4307,21 eurót) 2015. augusztus 3-án átutalta, amely összeg a felperes számláján 2015. augusztus 4-én került jóváírásra.

A felperes 2015. június 15-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel szemben 1 342 342 Ft tőke és annak 2014. augusztus 23-tól a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint 47 770 Ft eljárási díj, 7500 Ft végrehajtói kézbesítési díj és 1800 euró ügyvédi munkadíj - mint eljárási költségek - megfizetése iránt.

Az alperes a fizetési meghagyással szemben határidőn belül ellentmondással élt, ezért az eljárás perré alakult.

A per során a felperes bejelentette, hogy a követelése tőkeösszegét az alperes 2015. augusztus 4. napján megfizetette és erre tekintettel a keresetét akként módosította, hogy az alperest a már teljesített tőketartozás után 2014. augusztus 25. napjától a kifizetés napjáig járó - az 1971. évi 3. tvr.-rel kihirdetett „A nemzetközi közúti árufuvarozási szerződésről” szóló Egyezmény (a továbbiakban: CMR Egyezmény) 27. cikkének 1. pontja szerinti - évi 5% mértékű késedelmi kamatának és az eljárással a keresetmódosításig felmerült költségeinek (47 770 Ft eljárási díj, 7500 Ft végrehajtói kézbesítési díj, 32 770 Ft kereseti illeték, 1800 euró ügyvédi munkadíj) a megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes a felperes módosított keresetének az elutasítását kérte.

Fenntartotta a pert megelőző levelezés során kifejtett azt az álláspontját, hogy a kárt olyan külső körülmény okozta, melyet nem kerülhetett el és amelynek következményeit sem állt módjában elhárítani, ezért a kárfelelőssége nem állapítható meg.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes nyilatkozata szerint a kárrendezésre a saját megbízója felé 2015. március 9-én került sor, amelyből az következik, hogy 2015. február 2-án a felperes jogszerűen még nem állíthatott volna ki kárszámlát az alperes felé, hiszen abban az időpontban őt tényleges kár még nem érte.

Előadta továbbá, hogy a felperes a részére visszaküldött kárszámla eredeti példányát az alperes 2015. július 22-i levelében foglaltak ellenére nem küldte meg sem az alperesnek, sem a biztosítónak, amelynek következtében - álláspontja szerint - a felperes oldalán olyan jogosulti késedelem következett be, amely az ő egyidejű késedelmét kizárta.

A felperes által ügyvédi munkadíj címén igényelt perköltség tekintetében az alperes akként nyilatkozott, hogy annak mértéke jelentősen eltúlzott.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét megalapozatlannak találta.

A kereset elutasítását - egyebek mellett - azzal indokolta, hogy „az alperesi előadás szerint a migránsok bejutása a perbeli fuvarszközbe a felperes utasítása szerinti **KOMP NEVE** kompon történt, abban az időpontban, amikor a fuvarozást végző gépkocsivezetőnek a rakományt a kompon szállítás ténye miatt el kellett hagynia”.

Az elsőfokú bíróság köztudomású tényként rögzítette az ítéletében, hogy a fuvarozás időpontjában ... térségében „az illegális ki és bevándorlók tömegesen tartózkodtak”.

Mindezekből pedig az elsőfokú bíróság azt a jogi következtetést vonta le, hogy a migránsok által okozott rongálás a fuvarozást végző alperes szempontjából olyan előre nem látható és elháríthatatlan külső oknak minősült, amely a CMR Egyezmény 17. cikkének 2. pontja alapján az alperes felelősség alóli mentesülését eredményezte.

Rámutatott arra is, hogy a káresemény bejelentésekor az alperes a felelőssége jogalapja tekintetében jogfenntartó nyilatkozatot tett, a biztosítónak a helytállási kötelezettsége jogalapjáról és összecszerűségéről szóló döntését pedig semmilyen módon nem tudta befolyásolni.

Megjegyezte továbbá, hogy az a tény, miszerint a felperes a kárigényét közvetlenül a biztosítóval szemben nem érvényesíthette, nem képezte akadályát annak, hogy a felperes a biztosítóval szemben pert indítson annak megállapítása iránt, hogy a „biztosított felelősségbiztosítási fedezete a károkozás időpontjában a károsult kárára fennállt-e”. A felperes azonban e perindítás lehetőségével nem élt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak a pontosított fellebbezési kérelmében foglaltak szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig a sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság egyrészt az alperes felelősségbiztosítási jogviszonyával kapcsolatos megállapítások során túlterjeszkedett a kereseti kérelmén, ugyanakkor a módosított kereseti kérelmét teljeskörűen nem bírálta el, arra vonatkozóan konkrét jogi megállapításokat nem tett.

A megállapított tényállással összefüggésben sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag az alperes előadása alapján állapította meg tényként, hogy a bevándorlók a **KOMP NEVE** között közlekedő kompon jutottak be a fuvarozást végző gépjármű rakterébe.

Ezzel összefüggésben rámutatott, hogy a kompra zsiliprendszeren át, szigorú határátlépési vizsgálatot követően lehet feljutni, a komp rakodóterében pedig a gépjárművek szintén állandó felügyelet alatt, egymástól kb. 15-20 cm távolságra állnak, ezért fogalmilag kizárt, hogy a migránsok valóban a komp rakodóterében jutottak be a szállítást végző kamion rakterébe.

A felperes véleménye szerint megalapozatlanul, a rendelkezésére állt bizonyítékok helytelen értékelése és mérlegelése alapján állapította meg az elsőfokú bíróság az alperes felelősség alóli mentesülését is.

Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy az alperes felelősségbiztosítójának helytállása önmagában is bizonyíték arra, hogy az alperes fuvarozói felelőssége fennállt a CMR Egyezmény alapján. Az a tény pedig, hogy az alperes a biztosítótól kapott összeget tovább utalta a felperesnek, helyesen csak úgy értelmezhető, hogy azzal az alperes maga is elismerte a bekövetkezett árukárért fennálló fuvarozói felelősségét.

Az ítélet tábla felhívására a felperes a keresetét akként pontosította, hogy az alperest összesen 203,55 euró tőkésített késedelmi kamat és annak 2014. augusztus 25. napjától a kifizetés napjáig járó „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:48. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatának, továbbá a perrel felmerült - az elsőfokú eljárásban részletezett összegű - költségeinek a megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Az elsőfokú eljárásban már részletesen kifejtett jogi álláspontjának fenntartása mellett a felperes pontosított fellebbezési kérelmével összefüggésben előadta, a felperes azzal, hogy a 2014. augusztus

25-e és 2015. augusztus 4-e közötti időszakra kiszámított 203,55 euró késedelmi kamat után 2014. augusztus 25. napjától kezdődően kéri a Ptk. 6:48. §-a (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat felszámítását, a 2015. augusztus 4-ét megelőző időszakra kétszeresen érvényesít kamatigényt, amely jogszabályellenes.

Az ügyvédi munkadíj tekintetében fenntartotta azt az állítását, hogy a felperes által megjelölt ügyvédi munkadíj eltúlzott és nem áll arányban a jogi képviselő részéről ténylegesen kifejtett munkával.

A peres felek a másodfokú eljárás során tárgyalás tartását nem kérték, ezért az ítélet tábla a felperes fellebbezését „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 256/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján - figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra is - tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés részben megalapozott.

Helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékok helytelen értékelése és mérlegelése alapján, tévesen állapította meg, hogy az alperes a CMR Egyezmény 17. cikkének 2. pontjában foglaltak alapján mentesült az őt mint fuvarozót terhelő kártérítési felelősség alól.

Az elsőfokú bíróság ezt a megállapítást - egyebek mellett - arra alapította, hogy a bevándorlók a **KOMP NEVE** között közlekedő kompon jutottak be a fuvarozást végző gépjárműbe, amely megállapítással összefüggésben helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy azt a rendelkezésre álló bizonyítékok kétséget kizáróan nem támasztották alá.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében maga is azt rögzítette, hogy „az alperes hivatkozása szerint” (6. oldal utolsó előtti bekezdése), illetve, hogy „az alperesi előadás szerint” (7. oldal negyedik bekezdése) történt a kompon a migránsok bejutása a fuvarozást végző gépjárműbe. Tekintettel azonban arra, hogy a felperes az alperesnek ezt az állítását vitatta, önmagában az alperes előadása alapján ezt a tényt valóban nem lehetett (volna) bizonyítottnak tekinteni.

Helytelenül értékelte az elsőfokú bíróság az alperesnek a felelősségbiztosítási jogviszony keretében megtett jognyilatkozatait is.

Tény, hogy a káresemény bejelentésekor az alperes a felelőssége jogalapja tekintetében még jogfenntartó nyilatkozatot tett, azonban azt követően, hogy a biztosító a felelősségbiztosítási szerződés alapján a kárt megtéríthetőnek ítélte, az alperes a felelősségét elismerő nyilatkozatot tett, amely nyilatkozat az iratokhoz (a 16. sorszámú irat mellékleteként) csatolásra is került.

Emellett az a tény, hogy a biztosítótól kapott összeget az alperes a felperesnek tovább utalta, szintén azt támasztotta alá, hogy az alperes utóbb maga is elismerte a felelősségét a bekövetkezett árukárért.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tehát helyesen azt lehetett megállapítani, hogy az alperesnek mint fuvarozónak a CMR Egyezmény 17. cikkének 1. pontja szerinti felelőssége az adott esetben fennáll a bekövetkezett árukárért.

A kár a tőkeösszegét az alperes a per során - nem vitásan - a felperesnek megtérítette. A CMR Egyezmény 27. cikkének 1. pontja alapján azonban a felperes alappal tarthatott igényt a kártérítés tőkeösszege után évi 5% mértékű késedelmi kamatra is.

A kamatfizetés kezdő időpontját azonban a felperes helytelenül jelölte meg 2014. augusztus 25. napjában.

A felperes által az iratokhoz F/15. szám alatt (a 10. sorszámú irat mellékleteként) csatolt iratokból ugyanis azt lehetett megállapítani, hogy a felperes a saját megbízójának (**KFT NEVE.**) csak 2015. április 2-án térítette meg - kompenzáció útján - a fuvarozás során bekövetkezett árukár tőkeösszegét, vagyis a saját kára (vagyoncsökkenése) ekkor következett be.

A károsodás bekövetkezésekor pedig a felperes kártérítési igénye nyomban esedékessé vált (Ptk. 6:532. §), ezért az alperes késedelme is ettől az időponttól kezdődően állt fenn.

A nem vitás tényállás szerint az alperes a tőketartozását 2015. augusztus 4. napján, tehát 123 nap késedelemmel teljesítette, amely időszakra járó késedelmi kamat helyesen: 72,57 euró (a 4307,21 euró tőketartozás 123 napra számított évi 5% mértékű kamata).

Az alperes a tőketartozását - nem vitásan - csupán a jelen eljárás megindulását követően egyenlítette ki, amelyre tekintettel a felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján ugyancsak jogszerűen tarthatott igényt a pert megelőző fizetési meghagyásos eljárással (47 770 Ft eljárási díj, 7500 Ft végrehajtói kézbesítési díj), valamint a peres eljárással összefüggésben felmerült (32 770 Ft eljárási illeték, ügyvédi munkadíj) költségeinek a megtérítésére.

A felperes által ügyvédi munkadíj címén igényelt perköltség tekintetében azonban az alperes alappal hivatkozott arra, hogy annak mértéke eltűzlött.

„A nemzetközi magánjogról” szóló 1979. évi 13. tvr. 63. §-a szerint a magyar bíróság vagy más hatóság eljárására - ha ez a tvr. másként nem rendelkezik - a magyar jog az irányadó.

E rendelkezésre tekintettel súlytalan volt a felperesnek az a hivatkozása, hogy a jelen per ORSZÁG1ban vagy ORSZÁG2ban is megindítható lett volna és ebben az esetben az eljárási költségek lényegesen magasabbak lettek volna.

A jelen eljárásban a felperest képviselő ügyvéd munkadíjának megállapítása során „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendeletet (a továbbiakban: Rendelet) kellett alkalmazni.

E Rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján pedig a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet a fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj megfizetésére.

Az adott esetben azonban a felperes csupán hivatkozott a közte és a jogi képviselője között létrejött megbízási szerződésre és az abban kikötött 100 euró összegű óradíjra, azonban sem a megbízási szerződést, sem az általa hivatkozott óradíj kikötését igazoló egyéb okiratot nem csatolt az iratokhoz.

Ezért a jelen ügyben a felperest ügyvédi munkadíj címén megillető perköltség összegét a Rendelet 3. §-ának (1) és (6) bekezdéseibe, valamint a 4/A. §-ába foglaltak alapján kellett megállapítani.

Eszerint pedig - a fizetési meghagyásban megjelölt 1 342 342 Ft perértéket alapul véve - a felperest ügyvédi munkadíj címén megillető perköltség: bruttó 85 238 Ft, amely összeget figyelembe véve a felperest jogszerűen megillető elsőfokú perköltség összege: 173 208 Ft (47 770 Ft fizetési meghagyásos eljárás díja, 7500 Ft végrehajtói kézbesítési díj, 32 770 Ft eljárási illeték, 85 238 Ft ügyvédi munkadíj).

Mindezekre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján a jelen határozat rendelkező részében foglaltak szerint részben megváltoztatta, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes fellebbezése részben eredményes volt.

Tekintettel azonban arra, hogy a másodfokú eljárásban a felek pernyertességének és pervesztességének aránya, valamint az általuk előlegezett költségek összege között számottevő különbség nem volt, az ítéletábla a Pp. 81. §-a (1) bekezdésének utolsó fordulata alapján akként rendelkezett, hogy a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült a peres felek maguk kötelesek viselni.

Debrecen, 2016. szeptember 29.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

- kiadó -